

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده پیراپزشکی

قالب نگارش طرح درس

عنوان درس: بهداشت

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی اتاق عمل

تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد نظری

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه ها

زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): سه شنبه ها شانزده هفته ساعت ۴-۲ عصر مدرس: ممدود ففوری

سال تحصیلی: نیمسال اول ۹۹-۹۸ درس و پیش نیاز: -

مقدمه (شرح مختصر درس): در این درس دانشجویان با تاریخچه و مفاهیم بهداشت، نظامهای ارائه کننده خدمات بهداشتی در ایران و جهان، پیشگیری و انواع آن، مراقبت های بهداشتی اولیه، آموزش بهداشت، ایمن سازی، بهداشت محیط و حرفه ای و مواد غذایی آشنا خواهد شد.

هدف کلی: آشنایی با تاریخچه و مفاهیم بهداشت

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

- ۱- تاریخچه و مفاهیم بهداشت
- ۲- بهداشت از دیدگاه اسلام
- ۳- آشنایی با مفهوم سلامت و بیماری - عوامل مؤثر بر سلامتی و بهداشت
- ۴- آشنایی با پیشگیری و سطوح آن
- ۵- چرخه انتقال بیماری ها و روش کنترل آنها
- ۶- نظام ها و سازمانهای عرضه خدمات بهداشتی درمانی در ایران و جهان
- ۷- آشنایی دانشجویان با مراقبت های اولیه بهداشتی و اولویت های بهداشت
- ۸- آشنایی با آموزش بهداشت
- ۹- آشنایی با واکسیناسیون
- ۱۰- آشنایی با دوز و راه تجویز واکسن ها و موارد ویژه واکسن ها
- ۱۱- آشنایی با عفونتهای بیمارستانی و روش های کنترل آنها
- ۱۲- آشنایی با بهداشت محیط بیمارستان
- ۱۳- آشنایی با بهداشت زباله و مواد زائد
- ۱۴- آشنایی با مراقبتهای بهداشتی اولیه
- ۱۵- آشنایی با بهداشت حرفه ای
- ۱۶- آشنایی با بهداشت مواد غذایی
- ۱۷- آشنایی با برنامه ریزی خدمات بهداشتی

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف مرحله ای

- ۱- آشنایی با تاریخچه و مفاهیم بهداشت
در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:
 - ۱-۱- تاریخچه پیدایش بهداشت را شرح دهد.
 - ۱-۲- تاریخچه بهداشت در ایران را بداند.
 - ۱-۳- اهمیت بهداشت و سلامتی از جنبه های مختلف را بداند.
 - ۱-۴- بهداشت فردی را توضیح دهد.
 - ۱-۵- بهداشت عمومی را شرح دهد.
- ۲- آشنایی با بهداشت از دیدگاه اسلام
در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:
 - ۲-۱- اهمیت بهداشت در دین مبین اسلام را بداند.
 - ۲-۲- سه مورد از احادیث پیامبر اسلام و بزرگان دین در مورد بهداشت را بیان کند.
- ۳- آشنایی با مفهوم سلامت و بیماری - عوامل مؤثر بر سلامتی و بهداشت
در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:
 - ۳-۱- مفاهیم مختلف سلامتی را بداند.
 - ۳-۲- طیف سلامتی را شرح دهد.
 - ۳-۳- ابعاد مختلف سلامتی را بداند.
 - ۳-۴- جامع ترین و سطحی ترین الگوهای سلامتی را بیان نماید.

۴- آشنایی با پیشگیری و سطوح آن

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۴-۱- مفهوم پیشگیری را شرح دهد.
- ۴-۲- چهار سطح پیشگیری را بداند.
- ۴-۳- سطوح متفاوت پیشگیری را در رابطه با سیر طبیعی بیماری بداند.
- ۴-۴- مهم ترین اقدامات مداخله ای در رابطه با نوع پیشگیری را شرح دهد.

۵- آشنایی با چرخه انتقال بیماری ها و روش کنترل آنها

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۵-۱- راههای انتقال بیماری را بداند.
- ۵-۲- مثلت اپیدمیولوژیک بیماری ها را بیان نماید.
- ۵-۳- تجهیزات و وسایل مورد استفاده را شرح دهد.
- ۵-۴- بیماری های دارای علامت و بدون علامت را بداند.
- ۵-۵- دوره کمون را تعریف کند.

۶- آشنایی با نظام ها و سازمانهای عرضه خدمات بهداشتی درمانی در ایران و جهان

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۶-۱- نقش دولتها در سیاستگذاری خدمات بهداشتی را بیان نماید.
- ۶-۲- معاونت عمومی را شرح دهد.
- ۶-۳- نوع نظام عرضه خدمات در ایران را شرح دهد.
- ۶-۴- سازمانهای مهم بهداشتی در عرصه بین المللی را نام ببرد.
- ۶-۵- سازمانهای ارائه کننده خدمات بهداشتی در ایران را نام ببرد.

۷- آشنایی دانشجویان با مراقبت های اولیه بهداشتی و اولویت های بهداشت

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۷-۱- مراقبت های اولیه بهداشتی را شرح دهد.
- ۷-۲- هدف بهداشت برای همه تا سال ۲۰۱۰ را بیان نماید.
- ۷-۳- خدمات مراقبتی اولیه بهداشتی را نام ببرد.
- ۷-۴- اولویت های بهداشت برای همه در قرن بیست و یکم را بیان نماید.

۸- آشنایی با آموزش بهداشت

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۸-۱- هدف و اهمیت آموزش بهداشت را بیان نماید.
- ۸-۲- مدل های مختلف آموزش بهداشت را شرح دهد.
- ۸-۳- مناسبترین روش آموزش بهداشت را در یک جامعه خاص تعیین کند.
- ۸-۴- روش های آموزش انفرادی، گروهی و همگانی را شرح دهد.

۹- آشنایی با واکسیناسیون

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۹-۱- هدف و اهمیت واکسیناسیون را بداند.
- ۹-۲- انواع ایمنی را بیان کند.
- ۹-۳- انواع واکسن را از نظر جنس بداند.
- ۹-۴- نکات ضروری جهت انجام واکسیناسیون را بداند.

۱۰- آشنایی با دوز و راه تجویز واکسن ها و موارد ویژه واکسن ها

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۱۰-۱- دوز و راه تجویز واکسن ها را بداند.
- ۱۰-۲- انواع واکسن، مقدار، راه تجویز و شرایط نگهداری واکسن ها را شرح دهد.
- ۱۰-۳- موانع مصرف واکسن ها را بداند.
- ۱۰-۴- موارد ویژه مصرف واکسن ها را شرح دهد.

۱۱- آشنایی با عفونتهای بیمارستانی و روش های کنترل آنها

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۱۱-۱- اهمیت عفونتهای بیمارستانی را بداند.
- ۱۱-۲- راههای کنترل مصرف واکسن ها در بیمارستان را شرح دهد.
- ۱۱-۳- پاتوژن های منتقله از بیمارستان را بر اساس راه انتقال بداند.
- ۱۱-۴- میکرواورگانیزم های مسبب عفونت در بیمارستان را توضیح دهد.
- ۱۱-۵- روش های کنترل عفونتهای بیمارستانی را بداند.
- ۱۱-۶- اهداف نظام مراقبت عفونتهای بیمارستانی را بداند.
- ۱۱-۷- ساختار کمیته کنترل عفونت در بیمارستان را بداند.

۱۲- آشنایی با بهداشت محیط بیمارستان

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۱۲-۱- شرایط بهداشتی بخش های بیمارستان و اتاق عمل و استانداردهای حفاظتی را بداند.
- ۱۲-۲- انواع پرتوها، اثرات زودرس و دیررس و تدابیر حفاظتی لازم در مقابل آنها را بداند.
- ۱۲-۳- عوامل شیمیایی زیان آور محیط کار و وسایل حفاظتی لازم در مقابل آنها را بداند.

۱۳- آشنایی با بهداشت زیاله و مواد زائد

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۱۳-۱- زیاله را تعریف کند.
- ۱۳-۲- انواع زیاله را تقسیم بندی نماید
- ۱۳-۳- مراحل مختلف دفع زیاله را بداند.
- ۱۳-۴- انواع روشهای دفع زیاله را نام ببرد.
- ۱۳-۵- احیاء و بازیابی زیاله را بداند.

۱۴- آشنایی با مراقبتهای بهداشتی اولیه

- ۱۴-۱- مراقبت های بهداشتی اولیه را تعریف کند.
- ۱۴-۲- دامنه مراقبتهای بهداشتی اولیه را نام ببرد.

۱۵- آشنایی با بهداشت حرفه ای

- ۱۵-۱- اهداف بهداشت حرفه ای را نام ببرد.
- ۱۵-۲- اهداف معاینه قبل از استخدام را بیان کند.
- ۱۵-۳- انواع عوامل زیان آور موجود در محیط کار را نام ببرد.
- ۱۵-۴- اقدامات مهندسی مناسب برای پیشگیری از بیماریهای شغلی را نام ببرد.
- ۱۵-۵- عوامل زیان آور فیزیکی در محیط کار را نام ببرد.
- ۱۵-۶- اقدامات لازم برای حفظ سلامت کارگران را بداند.

۱۶- آشنایی با بهداشت مواد غذایی

- ۱۶-۱- علم تغذیه را تعریف کند.
- ۱۶-۲- ارتباط تغذیه با بهداشت و سلامت انسان را بداند.
- ۱۶-۳- عوامل مؤثر بر تغذیه انسان را بداند.
- ۱۶-۴- علل سوء تغذیه را نام ببرد.
- ۱۶-۵- روشهای نگهداری مواد غذایی را نام ببرد.

۱۷- آشنایی با برنامه ریزی خدمات بهداشتی

- ۱۷-۱- هدف از برنامه ریزی در برنامه های بهداشتی را بداند.
- ۱۷-۲- نیازهای بهداشتی -درمانی جامعه خود را بداند.
- ۱۷-۳- مراحل برنامه ریزی خدمات بهداشتی-درمانی را بداند.
- ۱۷-۴- برنامه ریزی خدمات بهداشتی در ایران را بداند.

منابع برای مطالعه :

- ۱- عالیپور، لیلیو همکاران، پرستار بهداشت جامعه، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، زمستان ۱۳۸۵
- ۲- جهنودی، زهرا، بهداشت محیط، تهران، انتشارات بشری ۱۳۸۰.
- ۳- پروسانت، گنذر دایو دفعیسماند هابیمارستانی، ترجمه حسن انصاری و فرید عیادیفردآذر، تهران، انتشارات سماط ۱۳۸۲.
- ۴- محمدی، رخشنده، پرستار بهداشت جامعه، تهران، نشرنی ۱۳۷۹.

5- Sullivan, TR, Kriger, ER (2001). Clinical environmental health and toxic exposure.

۶- کتاب جامع بهداشت عمومی جلد ۱-۲-۳

۷- پرستاری بهداشت جامعه لانکستر

۸- مبانی پزشکی پیشگیری گری جان آرسترانگ میوز و فولر

۹- بهداشت محیط و ایمنی کار، زهرا جهنودی

روش تدریس: سخنرانی - بحث عمومی - کنفرانس علمی دانشجو - پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی: Power point و ویدئو پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
////////////////////	////////////////////	۱/۵ نمره		کونیز
		۲/۵ نمره		آزمون میان ترم
		۱۵ نمره		آزمون پایان ترم
		۱ نمره		حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: شرکت فعال در مباحث درس و انجام تکالیف محوله

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال: ۹۸/۶/۳۰

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: ۹۸/۶/۳۰

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال:

دانشکده: پیراپزشکی

جدول زمان بندی برنامه روز و ساعت جلسه سه شنبه ها ۴-۲:

مدرس	موضوع هر جلسه	ساعت ۴-۲
محمود فخری	۱-۱- تاریخچه پیدایش بهداشت را شرح دهد. ۱-۲- تاریخچه بهداشت در ایران را بداند. ۱-۳- اهمیت بهداشت و سلامتی از جنبه های مختلف را بداند. ۱-۴- بهداشت فردی را توضیح دهد. ۱-۵- بهداشت عمومی را شرح دهد.	جلسه ۱ ۹۸/۷/۲
محمود فخری	۲-۱- اهمیت بهداشت در دین مبین اسلام را بداند. ۲-۲- سه مورد از احادیث پیامبر اسلام و بزرگان دین در مورد بهداشت را بیان کند.	جلسه ۲ ۹۸/۷/۹
محمود فخری	۳-۱- مفاهیم مختلف سلامتی را بداند. ۳-۲- طیف سلامتی را شرح دهد. ۳-۳- ابعاد مختلف سلامتی را بداند. ۳-۴- جامع ترین و سطحی ترین الگوهای سلامتی را بیان	جلسه ۳ ۹۸/۷/۱۶
محمود فخری	۴-۱- مفهوم پیشگیری را شرح دهد. ۴-۲- چهار سطح پیشگیری را بداند. ۴-۳- سطوح متفاوت پیشگیری را در رابطه باسیر طبیعی بیماری بداند. ۴-۴- مهم ترین اقدامات مداخله ای در رابطه با نوع پیشگیری را شرح دهد.	جلسه ۴ ۹۸/۷/۲۳
محمود فخری	۵-۱- راههای انتقال بیماری را بداند. ۵-۲- مثلث اپیدمیولوژیک بیماری ها را بیان نماید. ۵-۳- تجهیزات و وسایل مورد استفاده را شرح دهد. ۵-۴- بیماری های دارای علامت و بدون علامت را بداند. ۵-۵- دوره کمون را تعریف کند.	جلسه ۵ ۹۸/۷/۳۰
محمود فخری	۶-۱- نقش دولتها در سیاستگذاری خدمات بهداشتی را بیان نماید. ۶-۲- معاونت عمومی را شرح دهد. ۶-۳- نوع نظام عرضه خدمات در ایران را شرح دهد. ۶-۴- سازمانهای مهم بهداشتتیدر عرصه بین المللی را نام ببرد. ۶-۵- سازمانهای ارائه کننده خدمات بهداشتتیدر ایران را نام ببرد.	جلسه ۶ ۹۸/۸/۷
محمود فخری	۷-۱- مراقبت های اولیه بهداشتتیرا شرح دهد. ۷-۲- هدف بهداشت برای همه تا سال ۲۰۱۰ را بیان نماید. ۷-۳- خدمات مراقبتی اولیه بهداشتتیرا نام ببرد. ۷-۴- اولویت های بهداشت برای همه در قرن بیست و یکم را بیان نماید.	جلسه ۷ ۹۸/۸/۱۴
محمود فخری	۸-۱- هدف و اهمیت آموزش بهداشت را بیان نماید. ۸-۲- مدل های مختلف آموزش بهداشت را شرح دهد. ۸-۳- مناسبترین روش آموزش بهداشت را در یک جامعه خاص تعیین کند. ۸-۴- روش های آموزش انفرادی، گروهی و همگانی را شرح دهد.	جلسه ۸ ۹۸/۸/۲۱
محمود فخری	۹-۱- هدف و اهمیت واکسیناسیون را بداند. ۹-۲- انواع ایمنی را بیان کند ۹-۳- انواع واکسن را از نظر جنس بداند.	جلسه ۹ ۹۸/۸/۲۸

	۹-۴- نکات ضروری جهت انجام واکسیناسیون را بدانند.	
محمود فخری	<p>۱-۱۰- دوز و راه تجویز واکسن ها را بدانند.</p> <p>۲-۱۰- انواع واکسن، مقدار، راه تجویز و شرایط نگهداری واکسن ها را شرح دهد.</p> <p>۳-۱۰- موانع مصرف واکسن ها را بدانند.</p> <p>۴-۱۰- موارد ویژه مصرف واکسن ها را شرح دهد.</p>	جلسه ۱۰ ۹۸/۹/۵
محمود فخری	<p>۱-۱۱- اهمیت عفونتهای بیمارستانی را بدانند.</p> <p>۲-۱۱- راههای کنترل مصرف واکسن ها در بیمارستان را شرح دهد.</p> <p>۳-۱۱- پاتوژن های منتقله از بیمارستان را بر اساس راه انتقال بدانند.</p> <p>۴-۱۱- میکرواورگانسیم های مسبب عفونت در بیمارستان را توضیح دهد.</p> <p>۵-۱۱- روش های کنترل عفونتهای بیمارستانی را بدانند.</p> <p>۶-۱۱- اهداف نظام مراقبت عفونتهای بیمارستانی را بدانند.</p> <p>۷-۱۱- ساختار کمیته کنترل عفونت در بیمارستان را بدانند.</p>	جلسه ۱۱ ۹۸/۹/۱۲
محمود فخری	<p>۱-۱۲- شرایط بهداشتی بخش های بیمارستان و اتاق عمل و استانداردهای حفاظتی را بدانند.</p> <p>۲-۱۲- انواع پرتوها، اثرات زودرس و دیررس و تدابیر حفاظتی لازم در مقابل آنها را بدانند.</p> <p>۳-۱۲- عوامل شیمیایی زیان آور محیط کار و وسایل حفاظتی لازم در مقابل آنها را بدانند.</p>	جلسه ۱۲ ۹۸/۹/۱۹
محمود فخری	<p>۱-۱۳- زباله را تعریف کند.</p> <p>۲-۱۳- انواع زباله را تقسیم بندی نماید</p> <p>۳-۱۳- مراحل مختلف دفع زباله را بدانند.</p> <p>۴-۱۳- انواع روشهای دفع زباله را نام ببرد.</p> <p>۵-۱۳- احیاء و بازیابی زباله را بدانند</p>	جلسه ۱۳ ۹۸/۹/۲۶
محمود فخری	<p>۱-۱۴- مراقبت های بهداشتی اولیه را تعریف کند.</p> <p>۲-۱۴- دامنه مراقبتهای بهداشتی اولیه را نام ببرد.</p>	جلسه ۱۴ ۹۸/۱۰/۳
محمود فخری	<p>۱-۱۵- اهداف بهداشت حرفه ای را نام ببرد.</p> <p>۲-۱۵- اهداف معاینه قبل از استخدام را بیان کند.</p> <p>۳-۱۵- انواع عوامل زیان آور موجود در محیط کار را نام ببرد.</p> <p>۴-۱۵- اقدامات مهندسی مناسب برای پیشگیری از بیماریهای شغلی را نام ببرد.</p> <p>۵-۱۵- عوامل زیان آور فیزیکی در محیط کار را نام ببرد.</p> <p>۶-۱۵- اقدامات لازم برای حفظ سلامت کارگران را بدانند.</p>	جلسه ۱۵ ۹۸/۱۰/۷
محمود فخری	<p>۱-۱۶- علم تغذیه را تعریف کند.</p> <p>۲-۱۶- ارتباط تغذیه با بهداشت و سلامت انسان را بدانند.</p> <p>۳-۱۶- عوامل مؤثر بر تغذیه انسان را بدانند.</p> <p>۴-۱۶- علل سوء تغذیه را نام ببرد.</p> <p>۵-۱۶- روشهای نگهداری مواد غذایی را نام ببرد.</p>	جلسه ۱۶ ۹۸/۱۰/۱۴
محمود فخری	<p>۱-۱۷- هدف از برنامه ریزی در برنامه های بهداشتی را بدانند.</p> <p>۲-۱۷- نیازهای بهداشتی -درمانی جامعه خود را بدانند.</p> <p>۳-۱۷- مراحل برنامه ریزی خدمات بهداشتی-درمانی را بدانند.</p> <p>۴-۱۷- برنامه ریزی خدمات بهداشتی در ایران را بدانند.</p>	جلسه ۱۷ ۹۸/۱۰/۲۱